

Bilgi Notu: 29 Şubat 2020 Slovakya Genel Seçimleri

Hazırlayan: Duygu Söyler

Slovakya'da 29 Şubat Cumartesi günü gerçekleştirilen genel seçimlerin sonuçları, iktidar değişikliğine işaret ediyor. Son 20 yıldır görülen en yüksek katılım oranıyla (yüzde 65.8) gerçekleşen seçimin galibi yüzde 25 ile Igor Matovič liderliğindeki OLaNO (Sıradan İnsanlar ve Bağımsız Kişiler Partisi) oldu.¹ 150 kişilik parlamentoda 53 koltuk kazanan OLaNO'nun, hükümeti kurabilmek için merkez sağ ve liberal partilerle koalisyon görüşmeleri gerçekleştirmesi bekleniyor.

Uzun zamandır iktidardaki Smer-SD (Yol - Sosyal Demokrasi Partisi), liderliği yitirerek yüzde 18 oy aldı ve 38 koltuk kazanarak ikinci parti konumuna geriledi. Yüzde 5'lik seçim barajını aşarak meclise girmeyi başaran diğer partiler, kazandıkları yaklaşık oy oranları ve siyasi pozisyonları ise şu şekilde: Biz Aileyiz Partisi, yüzde 8 (muhafazakar, sağ popülist); Halkın Partisi Bizim Slovakyaımız, yüzde 8 (aşırı sağ, neo-Nazi); Özgürlük ve Birlik Partisi, yüzde 6 (liberal); İnsanlar İçin Parti, yüzde 5 (liberal).² Halkın Partisi Bizim Slovakyaımız lideri Marian Kotleba, nefret söylemi ve Nazi sembolleri kullanmaktan yargılanıyor.

2016 yılında gerçekleştirilen bir önceki seçimlerde tek başına hükümet kuracak çoğunluğu kaybetmesine rağmen %28'in üzerinde oy alarak lider parti konumunu korumuş olan Smer-SD'nin bu yıl liderliği kaybetmesinin en önemli nedeni olarak yolsuzluk iddiaları ve iki yıl önce Şubat ayında genç gazeteci Ján Kuciak (27) ile nişanlısının öldürülmesi gösteriliyor.³ Vergi kaçakçılığı üzerine makaleler yazan araştırmacı gazeteci Kuciak'ın öldürülmesi, Slovakya bağımsızlığını kazandığından bu yana ülkede görülen en büyük çaplı protestolara neden olmuştu. Protestolar önce Kültür Bakanı ve İçişleri Bakanı'nın, daha sonra da dönemin Başbakanı Robert Fico ve hükümetinin istifası ile sonuçlanmıştı.⁴ Robert Fico Smer-SD'nin lideri olarak kalırken, Başbakan Yardımcısı Peter Pellegrini yeni bir hükümet kurmak zorunda

¹ <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/01/slovakia-election-centre-right-olano-wins-poll-on-anti-graft-platform>

² <https://volbysr.sk/en/data02.html>

³ <https://www.afp.com/en/news/15/anti-graft-party-wins-slovakia-vote-haunted-journalist-murder-doc-1pf9x09>

⁴ <http://www.mfa.gov.tr/slovakya-siyasi-gorunumu.tr.mfa>

kalmıştı. 30 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı seçimini liberal eğilimli İlerici Slovakia Partisi'nin Başkan Yardımcısı olan çevreci avukat Zuzana aputovnın kazanması da, hkmete olan tepkinin bir sonucu olarak yorumlanmıştı. Slovakia'nın en genç ve ilk kadın Cumhurbaşkanı olan aputovnın partisi, Cumartesi günü gerçekleştirilen seçimde koalisyon grupları için yüzde 7 olan barajın altında kalarak parlamentoya giremedi.⁵

2020 seçimlerinin galibi OLaNO, 2011 yılında genç medya patronu Igor Matovi tarafından kuruldu.⁶ "Mafya'ya karşı hep birlikte" sloganıyla yolsuzluk karşıtı bir kampanya yürüten ve Kuciak cinayeti sonrası oluşan öfkeyi başarıyla kullanan Matovi'in siyasi pozisyonu genel olarak popülist merkez sağ olarak tanımlansa da partinin net bir siyasi duruşu olmadığı yönünde eleştiriler yöneltilmektedir.⁷ OLaNO'nun kuracağı koalisyon hükümetinin Slovakia siyasetini değiştirmesi beklenmektedir.

⁵ <https://foreignpolicy.com/2020/03/01/zuzana-caputova-slovakia-the-end-of-eastern-europes-great-liberal-hope/>

⁶ <https://www.obycajniludia.sk/>

⁷ <https://www.nytimes.com/2020/03/01/world/europe/slovakia-election.html>